

32004D0804

L 143/9

DZIENNIK URZĘDOWY UNII EUROPEJSKIEJ

30.4.2004

DECYZJA NR 804/2004/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z dnia 21 kwietnia 2004 r.
ustanawiająca wspólnotowy program działań na rzecz wspierania działalności w dziedzinie ochrony
interesów finansowych Wspólnoty (program Herkules)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 280 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wspólnota i Państwa Członkowskie postawiły sobie za cel przeciwdziałanie nadużyciom finansowym i wszelkiej innej nielegalnej działalności naruszającej interesy finansowe Wspólnoty. Należy wykorzystać wszystkie dostępne środki do osiągnięcia tego celu, utrzymując obecny podział i równowagę obowiązków między poziomem krajowym i wspólnotowym.
- (2) Działania mające na celu zapewnienie lepszego informowania, przeprowadzania badań oraz zapewnienie szkoleń lub pomocy technicznej i naukowej w zwalczaniu nadużyć finansowych znacznie wspomogą ochronę interesów finansowych Wspólnoty.
- (3) Dlatego działania w tej dziedzinie powinny być promowane, a organy zaangażowane w tę dziedzinę powinny być wspierane poprzez przyznawanie dotacji operacyjnych. Doświadczenie pokazało wartość zapewniania wsparcia na poziomie wspólnotowym w porównaniu z krajowymi działaniami promocyjnymi.
- (4) Do 2003 r. wsparcie dla organów i działań było zapewnione poprzez kredyty linii A03600 i A03010 (konferencje, kongresy i spotkania w związku z działaniami stowarzyszeń prawników europejskich w celu ochrony interesów finansowych Wspólnoty) oraz linii B5-910 (ogólne środki zwalczania nadużyć finansowych) ogólnego budżetu Unii Europejskiej.

(5) Artykuł 112 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽³⁾ ustanawia ścisłe warunki pomocy finansowej dla środków określonych w instrumencie podstawowym, który już rozpoczęto.

(6) Konieczne jest więc przyjęcie tego instrumentu podstawowego, aby poprzez przyjęcie niniejszej decyzji ustanawiającej uporządkowany, szczególnie i wielodyscyplinarny program działań wspólnotowych na konkretny okres wszystkie istniejące środki wsparcia były racjonalizowane i uzupełniane.

(7) Program powinien być otwarty dla wszystkich Państw Członkowskich oraz krajów sąsiadujących w związku ze znaczeniem zapewnienia skutecznej i równoważnej ochrony interesów finansowych Wspólnoty poza samymi Państwami Członkowskimi.

(8) Parlament Europejski, Rada i Komisja, przyjmując rozporządzenie (WE, Euratom) nr 1605/2002, zobowiązały się do osiągnięcia celu związanego z zapewnieniem, że ten dokument podstawowy wchodzi w życie od początku roku obrachunkowego 2004.

(9) Środki wsparcia powinny również uwzględniać szczególne cechy charakterystyczne organów zaangażowanych w ochronę interesów finansowych Wspólnoty.

(10) Niniejsza decyzja ustanawia na cały okres trwania programu ramy finansowe tworzące główne odniesienie w rozumieniu pkt 33 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i poprawy procedury budżetowej ⁽⁴⁾, dla organów budżetowych podczas rocznej procedury budżetowej.

⁽¹⁾ Dz.U. C 318 z 30.12.2003, str. 5.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 2004 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 5 kwietnia 2004 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1. Sprostowanie w Dz.U. L 25 z 30.1.2003, str. 43.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1. Porozumienie zmienione decyzją 2003/429/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 147 z 14.6.2003, str. 25).

- (11) Komisja powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie tymczasowe opracowane przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) na temat wykonania tego programu oraz sprawozdanie końcowe na temat osiągnięcia celów wspomnianego programu.
- (12) Niniejsza decyzja jest zgodna z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.
- (13) Niniejsza decyzja pozostaje bez uszczerbku dla dotacji przyznanych w dziedzinie ochrony interesów finansowych Wspólnoty na podstawie programów dotyczących wymiaru stosowania prawa,
2. By móc kwalifikować się do wspólnotowej dotacji operacyjnej na podstawie bieżącego programu pracy organu, który realizuje cel stanowiący przedmiot interesu ogólnoeuropejskiego w dziedzinie ochrony interesów finansowych Wspólnoty, dany organ musi spełniać kryteria ogólne wymienione w Załączniku.
3. Aby umożliwić Komisji wybór beneficjentów, wnioski o dotacje operacyjne muszą zawierać wszystkie niezbędne informacje dotyczące:
- rodzaju organu,
 - środków chroniących interesy finansowe Wspólnoty,
 - prawdopodobnych kosztów wykonania środków,
 - wszystkich kryteriach wymienionych w pkt 4 Załącznika.

Artykuł 3

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Cel programu

1. Niniejsza decyzja ustanawia wspólnotowy program działań na rzecz wspierania działalności w dziedzinie ochrony interesów finansowych Wspólnoty. Program ten nosi nazwę „Program Herkules”.

2. Celem programu jest pomoc w ochronie interesów finansowych Wspólnoty poprzez działania promocyjne i wspieranie organów zgodnie z kryteriami ogólnymi wymienionymi w Załączniku i określonymi szczegółowo w każdym corocznym programie dotacji. Uwzględnia on ponadnarodowe i wielodyscyplinarne aspekty. Koncentruje się na wspieraniu zbieżności istoty środków tak, aby zagwarantować równoważne poziomy ochrony w oparciu o uwzględnienie najlepszej praktyki, respektując również odmienne tradycje każdego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 2

Dostęp do programu

1. By móc kwalifikować się do dotacji wspólnotowej zmierzającej do ochrony interesów finansowych Wspólnoty, beneficjenci dotacji muszą spełniać przepisy ustanowione w Załączniku. Działalność musi być zgodna z zasadami leżącymi u podstaw działań Wspólnoty w dziedzinie ochrony jej interesów finansowych i musi uwzględniać szczególne kryteria ustanowione w związanych z nimi zaproszeniach do składania wniosków, zgodnie z priorytetami określonymi w corocznym programie dotacji, określającym kryteria ogólne wymienione w Załączniku.

Udział krajów spoza Wspólnoty

Wraz z beneficjentami i organami w Państwach Członkowskich, udział we wspólnotowym programie działań otwarty jest również dla tych w:

- a) krajach przystępujących, które podpisały Traktat o przystąpieniu 16 kwietnia 2004 r.;
- b) państwach EFTA/EOG, zgodnie z warunkami ustalonymi w Porozumieniu EOG;
- c) Bułgarii i Rumunii, zgodnie z warunkami ustalonymi w układach europejskich, w protokołach dodatkowych i decyzjach odpowiednich rad stowarzyszeń;
- d) Turcji, zgodnie z decyzją Rady 2002/179/WE z dnia 17 grudnia 2001 r. dotyczącą zawarcia Umowy ramowej między Wspólnotą Europejską a Republiką Turcji w sprawie ogólnych zasad udziału Republiki Turcji w programach wspólnotowych (1).

Artykuł 4

Wybór beneficjentów

1. Program obejmuje jeden rodzaj procedury przynajmniej w drodze zaproszenia do składania wniosków dla wszystkich beneficjentów.

(1) Dz.U. L 61 z 2.3.2002, str. 27.

2. Organy otrzymujące dotacje na działania są wybierane w następstwie zaproszenia do składania wniosków, zgodnie z priorytetami wymienionymi w corocznym programie dotacji, który wyszczególnia kryteria ogólne określone w Załączniku. Dotacje przyznane na działanie objęte programem spełniają kryteria ogólne wymienione w Załączniku.

3. Organy otrzymujące dotacje operacyjne są wybierane w następstwie zaproszenia do składania wniosków. Przyznanie dotacji operacyjnej na podstawie bieżącego programu pracy beneficjenta spełnia kryteria ogólne wymienione w Załączniku. Na podstawie zaproszenia do składania wniosków Komisja opracowuje listę beneficjentów i przyznane kwoty, zgodnie z art. 116 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002.

Artykuł 5

Przyznawanie dotacji

1. Pomoc finansowa przyznana na działania nie może pokrywać wszystkich kwalifikujących się wydatków. Kwota dotacji na działanie przyznana na podstawie programu nie może przekraczać następujących wskaźników:

- a) 50 % kwalifikujących się wydatków na wsparcie techniczne;
- b) 80 % kwalifikujących się wydatków na środki szkoleniowe wspierające wymianę wyspecjalizowanej kadry pracowniczej oraz przeprowadzanie seminariów i konferencji, pod warunkiem że beneficjentami tymi są beneficjenci określani w pkt 2 tiret pierwsze Załącznika;
- c) 90 % kwalifikujących się wydatków na przeprowadzenie seminariów i konferencji itp. pod warunkiem że beneficjentami tymi są beneficjenci określani w pkt 2 tiret drugie i trzecie Załącznika.

2. Kwota dotacji operacyjnej przyznanej na podstawie niniejszego programu nie może przekroczyć 70 % kwalifikujących się wydatków organu na rok kalendarzowy, na który dotacja została przyznana.

Zgodnie z art. 113 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 w przypadku ponowienia dotacje operacyjne podlegają stopniowemu zmniejszeniu. Jeżeli dotację przyznano organowi, który otrzymał dotację operacyjną w poprzednim roku, procent współfinansowania wspólnotowego reprezentowany przez nową dotację jest o przynajmniej 10 punktów procentowych niższy niż procent współfinansowania wspólnotowego reprezentowanego przez dotację w poprzednim roku.

Artykuł 6

Przepisy finansowe

1. Niniejszy program rozpoczyna się 1 stycznia 2004 r. i kończy 31 grudnia 2006 r.
2. Ramy finansowe dla wykonania niniejszego programu na lata 2004–2006 ustala się na 11 775 000 EUR.
3. Wartość przyznanych rocznych środków jest zatwierdzana przez władzę budżetową w ramach limitów perspektywy finansowej.

Artykuł 7

Monitorowanie i ocena

Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie:

- a) najpóźniej do 30 czerwca 2006 r. sprawozdanie przygotowane przez OLAF na temat wykonania programu i właściwości jego kontynuacji;
- b) najpóźniej do 31 grudnia 2007 r. sprawozdanie przygotowane przez OLAF na temat osiągnięcia celów programu. Sprawozdanie, oparte na rezultatach uzyskanych przez beneficjentów, oceni w szczególności ich skuteczność w osiąganiu celów przedstawionych w art. 1 i w Załączniku.

Artykuł 8

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 21 kwietnia 2004 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego

P. COX
Przewodniczący

W imieniu Rady

D. ROCHE
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

1. DZIAŁANIA PODLEGAJĄCE WSPARCIU

Ogólnym celem ustanowionym w art. 1 jest wzmocnienie działań Wspólnoty w celu zapobiegania nadużyciom finansowym naruszającym interesy finansowe Wspólnoty oraz zwalczania takich nadużyć finansowych poprzez wspieranie działań w tej dziedzinie oraz działalności organów w nie zaangażowanych.

Działania organów, które mogą pomóc wzmocnić i zwiększyć skuteczność wspólnotowych działań, zgodnie z art. 2, obejmują co następuje:

- organizację seminariów i konferencji,
- promowanie badań naukowych i dyskusji nad politykami Wspólnoty w dziedzinie ochrony interesów finansowych Wspólnoty,
- koordynację działań odnoszących się do ochrony interesów finansowych Wspólnoty,
- szkolenie i podnoszenie świadomości,
- wspieranie wymiany wyspecjalizowanej kadry pracowniczej,
- upowszechnianie naukowych informacji o działaniach wspólnotowych,
- rozwój i dostarczanie specjalistycznych narzędzi IT,
- pomoc techniczną,
- wspieranie i rozszerzanie wymiany danych.

2. PRZEPROWADZANIE DZIAŁAŃ PODLEGAJĄCYCH WSPARCIU

Działania przeprowadzane przez organy, które mogą otrzymać dotacje wspólnotowe na podstawie programu podlegają pozycji działań skierowanych na wzmocnienie środków wspólnotowych w celu ochrony interesów finansowych i realizacji celów stanowiących przedmiot interesu ogólnoeuropejskiego w tej dziedzinie lub celu, który jest częścią polityki Unii Europejskiej w tym obszarze.

Zgodnie z art. 2 decyzji następujące organy mają dostęp do programu:

- wszystkie krajowe i regionalne organy administracyjne Państwa Członkowskiego lub kraju spoza Wspólnoty, jak określono w art. 3, które wspierają wzmocnienie działań Wspólnoty w dziedzinie ochrony jej interesów finansowych,
- wszystkie instytuty badawcze i edukacyjne, które przynajmniej od roku mają osobowość prawną oraz zostały ustanowione i działają w Państwie Członkowskim lub w kraju spoza Wspólnoty, jak określono w art. 3, które wspierają wzmocnienie działań Wspólnoty w dziedzinie ochrony jej interesów finansowych,
- wszystkie organy o celu niezarobkowym, które przynajmniej od roku mają osobowość prawną oraz zostały zgodnie z prawem ustanowione w Państwie Członkowskim lub w kraju spoza Wspólnoty, jak określono w art. 3, które wspierają wzmocnienie działań Wspólnoty w dziedzinie ochrony jej interesów finansowych.

Roczna dotacja operacyjna może zostać przyznana w celu wsparcia wykonania bieżącego programu takiego organu.

3. WYBÓR BENEFICJENTÓW

Organy uprawnione do otrzymania dotacji na działania lub dotacji operacyjnej na podstawie pkt 2 zostaną wybrane na podstawie zaproszenia do składania wniosków.

4. CECHY CHARAKTERYSTYCZNE WNIOSKÓW O DOTACJE, NA PODSTAWIE KTÓRYCH DOKONYWANA JEST OCENA

Wnioski o dotację na działania lub, w odpowiednim przypadku, o dotacje operacyjne oceniane są w świetle:

- spójności proponowanego działania w związku z celami programu,
- komplementarności proponowanego działania z innymi wspomagаныmi działaniami,
- wykonalności proponowanego działania, tj. rzeczywistej możliwości, że zostanie ono przeprowadzone przy użyciu proponowanych środków,
- wskaźnika wydatków i korzyści,
- dodatkowego pożytku proponowanego działania,
- liczby odbiorców publicznych, do których skierowane jest proponowane działanie,
- transnarodowych i wielodyscyplinarnych aspektów działania,
- zakresu geograficznego proponowanego działania.

5. KWALIFIKUJĄCE SIĘ WYDATKI

Zgodnie z pkt 2 jedynie wydatki wymagane do pomyślnego wykonania działania brane są pod uwagę przy obliczaniu wysokości dotacji.

Kwalifikują się również wydatki w związku z uczestnictwem przedstawicieli krajów bałkańskich tworzących część procesu stabilizacyjnego i stowarzyszeniowego dla krajów południowo-wschodniej Europy ⁽¹⁾ i niektórych krajów Wspólnoty Niepodległych Państw ⁽²⁾.

6. KONTROLE I AUDYTY

- 6.1. Beneficjent otrzymujący dotację operacyjną udostępnia Komisji wszystkie dokumenty dodatkowe, w szczególności zrewidowane sprawozdanie finansowe dotyczące wydatków poniesionych w trakcie roku, na który przyznana została dotacja, przez okres pięciu lat następujących po dokonaniu ostatniej płatności. Beneficjent otrzymujący dotację musi zapewnić, że gdzie sytuacja tego wymaga, dokumenty uzupełniające znajdujące się w posiadaniu partnerów lub członków zostaną udostępnione Komisji.
- 6.2. Komisja może przeprowadzić audyt z dokonanego wykorzystania dotacji albo bezpośrednio z udziałem jej własnych pracowników, albo z udziałem jakiegokolwiek innego wykwalifikowanego organu zewnętrznego według własnego wyboru. Takie audyty mogą być przeprowadzane przez czas trwania porozumienia i przez okres pięciu lat od daty płatności bilansu. W odpowiednim przypadku wyniki audytu mogą doprowadzić do decyzji o zwrocie podjętych Komisję.
- 6.3. Pracownicy Komisji oraz inny upoważniony przez Komisję personel mają właściwe prawo dostępu do miejsc i pomieszczeń, gdzie przeprowadzane jest działanie oraz do wszystkich informacji, w tym informacji w formacie elektronicznym, niezbędnych w celu przeprowadzenia takich audytów.
- 6.4. Trybunał Obrachunkowy i OLAF muszą mieć takie same prawa, w szczególności prawo dostępu, jak osoby określone w ppkt 6.3.
- 6.5. Ponadto w celu ochrony interesów finansowych Wspólnoty Europejskiej przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami Komisja przeprowadza kontrole na miejscu i inspekcje na podstawie niniejszego programu zgodnie z rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami ⁽³⁾. W miarę potrzeby dochodzenia muszą być przeprowadzane przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) i regulowane rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Albania, Serbia i Czarnogóra, Bośnia i Hercegowina oraz Chorwacja.

⁽²⁾ Białoruś, Mołdawia, Federacja Rosyjska i Ukraina.

⁽³⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 1.

7. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM

Na podstawie analizy efektywności pod względem kosztów Komisja może zaangażować ekspertów oraz wykorzystać wszelkie inne formy pomocy technicznej i administracyjnej nieangażujące zadań organów publicznych zleconych na podstawie umów o świadczenie usług *ad hoc*. Może również finansować badania oraz organizować spotkania ekspertów w celu ułatwienia wykonania programu, a także podejmować działania informacyjne, wydawnicze i upowszechniające bezpośrednio związane z realizacją celów programu.
